

24. szám.
Junius 16-án 1866.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képekkel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra 3 frt. és 3 óra 1 frt 50 kr. — Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvárúsnál. —
Kiadó hivatal Pest, barátok-tere 7-ik szám.

XVII. kötet.

A m a n n a.

Az első szónok fölállt és fölfedezte,
Hogy legjobb tápláló szer a manna,
Mondá, hogy azt *reggel* kell szedni, nem este,
Mert az estelig el nem maradna.

Másik megtanított rá, *hogyan kell* szedni?
Hogyan praktizálta azt Izráel,

Mikor még a tizenkét nemzetség rendi
Az uj börszét nem sajátítá el.

A harmadik igen szépen deducálta,
Hogy *menyit* kell szedni a mannából?
Hanem azt mindannyi praetereálta,
A mi főkérdés volna: hogy hát „*hol?*“

K—s M—n.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

Meg is csak megint volt országgyűlés.
Eczer megint kibeszilhetünk magunkat ked-
vűnkre. Ez ugy van. Ha nem akarnak mi be-
link tenyi idesíget, mi kiadunk magunkból ke-
serűsíget.

Sokaig voltam falun, magam insígemet
megvizítalnyi, is calculalnyi, hogy ha fagy
utan let termisem *semmi*, azutalul fogva menyí-
vel lett *semmibb*? is medig kel mig strucztojast
homokban kiköltő vontesövü napsugarnak ra-
puskasznyi, hogy legyen *legsemmibb*? Analfog-
va egészen elbamultam magamat, mikor viszu-
gytívők, is gyűlist megtalalom az uj orszagha-
zaban. Kirdezek, hol van az in helyem iteneg?

hol lagnak it határozatistak, hol lagnak felira-
tistak? Mutatya strazsa: amotan van a *határo-
zat Deak Ferencz* melete. emiten van *felirat*
a *Madarasz* melete.

Majd elestem ijeteremben!

Had micsoda? Had a mint in kihuzok la-
bamat varosbul, mingyart ityen dolog történik,
hogy Deak csinalya határozati partot, Mada-
rasz csinalya föliratit?

Gondoltam, csak velem tritaljak, mikor
atak nyomtatást kezembe, s latok schwarz auf
wajsz, hogy ugy van. Had miirt van ez? inter-
pelalok szomszidomat. „Tudod, azirt, aszongya,
helyet cseriltek partok, hogy megvaltozon időja-
ras!“ — No mar igy meg vagyok nyugalmazva.

De bizon szípen izs elmontak, a mit kelete. Van is kipviselőház közepibe nagy kredenez almariom díofabul; elnök ur előte. Ot mingyart gondoltam, valamit fognak mutogatnyi. Valóság! Az ara valo, hogy a ki tartya tüle, hogy szomszigiya kaputzarnyanal fogva lerangatya, hogy ne beszéljen mar, az oda beleal aba a pudliba, meg fogja kit oldalat, hogy el ne szalagyon alula, is onan elmongya szonoklatot; a elnökre nízve nagyon jo, mert orator keze ügyibe esik, s ha mongya valami illetlent, mingyar belesziphet neki vastag husaba, hogy elhagyon.

Had legelőször izs kedvezs barátom, Madarasz kapaszkota fel szonoki almariom tetejibe, is nagyon nyajasan mosolyogta magat, a mibül mingyar gondoltam, hogy fogja nagyon gombaskodnyi. Is nem cselekete aztat, inkab beszélte nagyon szípen, is citalta közbe-közbe classicus auctorokbul, saját magabul izs, is bemutatot magat, mint a kinek van exclusivum privilegium szegin insiges ihező nip joltartasara, mürt tisztelt haz nagyon haraguta; barátom uram, Madarasz ere előkapot honya alul nagy esomo papiroost, gondoltam, lesz az ujmodi Rumford-leves talalmány, a mi szerint tiszta vizbül lehet csinálni taplalo levest, a mibe ha szeginy ember beleteszi gomboczo, hat jól lakhatik vele. Hanem hat biz az nem volt szakacs-könyv, hanem volt anthologia diversus auctorokbul, a kik mind azt bizonyitotak, hogy szeginy ihező paraszton csak úgy lehet segitenyi, ha birtokos ados uraknak adatik moratorium. Azt izs megtanultam belüle, hogy magyar alkotmányt kihoztak öscink Azsiabul, a mit tudva, kar izs nekünk anak megadatasat olyan nagyon sürgetnyi Bicsbül, csak meg kelene birnya Vambery Armint, hogy menyen vissza Azsiaba, s hozon nekünk onan masik alkotmányt, lesz ot mig töb izs.

Hanem azt tüle sem tanultam meg, hogy hogyan kel hat ihsiget lecsilapitanyi.

Gyüt utana Szél barátom. — Um! Hiszen ha majus 24-iki iczaka csak akora kis Szél gyüt volna, mint Szél barátom, had nem let volna fagy, nem let volna semi baj; de az is alut akor, is most mongya mar, mit kelete volna tenyi. No, ő sem megfejtete, hogy hogyan kel ihsiget elesilapitanyi? különben sok szípet monta.

A Deak Ferencz izs beszélte szípen, s vi-

delmezte határozatot mirges föliratistak eleniben, s megtraktalta kormányfirfiakat — rigieket — hogy legalab legyen valaki, a ki elmondhason, hogy evel a mai gyüsilis jól lakta.

A mi azt a beszidiben előhozot *tiszta víz* is *nem tiszta víz* közötti megkülönböztetist illeti, ara az az alazatos iszrevitelem van, hogy a mi a vízben viz, az mind tiszta víz, hanem a mi a vízben nem viz, az a nem tiszta. Filtrálni kel!

Gyüt azutan szonoki almariomba barátom Siklosy: vízi doktor. No, gondoltam, ha többiek meg nem tanitotak, hogyan kel eloltanyi ihsiget, ez legalab megtanitya benünket, hogyan kel eloltanyi szomjusagot? A mit meg izs cselekete, megbizonyitvan, hogy statusnak kötele-sige minden ember kertye ala esatornat huzatnyi, s minden embernek napszamot fizetnyi azirt, hogy mikor van szarazsag, kertyit öntözön. Azutan csinalta sok vasutat, mig eczer oratio locomotivja kiugrota sinekbül, is nem lehetet tova utaznyi rajta.

No meg azutan töben izs magyaraztak, hogyan lehetne ihsiget megszüntetnyi? hanem azon senki sem tudot tulmenyi, hogy *eloben* in principio, *jogilag* minden embernek elismertetik azon törvényes szempontja, hogy eczer egy napon, akar früstikölnyi, akar ebídelnyi, akar vasesoralni muszaj, mert ez emberi constitutio alapelve; hanem hogy in praxi ez a kirdis azok között, a kiknek *van mit*, is a kiknek *nincs mit*, hogyan változtason at *közös ügynek*? az bizom csak rövid utu tractatus diaetales marschroutajara igazitatot.

Utolyara elnök ur, látva, hogy ihsig mar magaba kipviselőházba is folyvast növekedik, azt monta: „ite, missa est,“ azzal csejget, azutan mentünk kocsmaba, a hol azutan kocsmaros in praxi megmutatot, hogyan lehet ihsiget is szomjusagot megszüntetnyi?

A mibül nekem az az ideam tamadt, is azt inditvanyozni izs fogok, hogy bizasanak megvidiki kocsmarosok, hogy ök agyanak enyi otthoni ihezőknek, status ki fogja nekik fizetnyi. Kocsmarosok bizonyosan nem fogjak borsosab kontot csinálni statusnak, mint a milyent csináltak 1863-ban Beamter urak, a kikiről in különben semi legkiseb rosztat sem akarom mondanyi.

Alazatos szolgálja

Tallerossy Zebulon.

A liferansok.

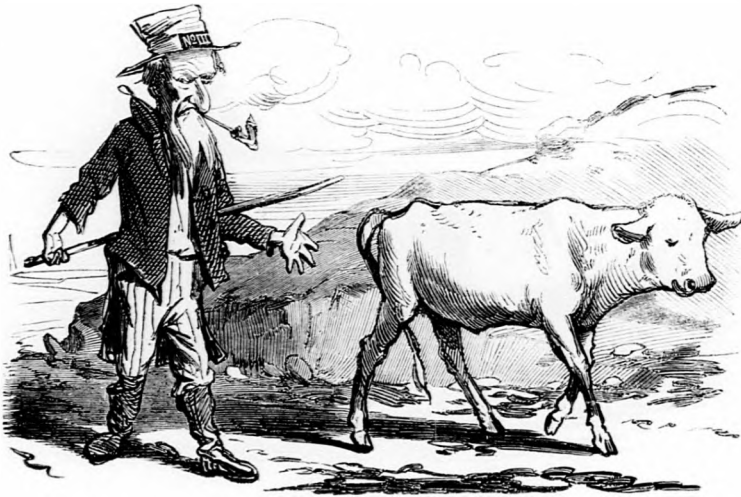

I-ső liferans. Minek küldjek én *kövér tulkot* a hadseregnek, mikor az, mire odaér, úgy is megsoványkodik, aztán a kövérségtől a katonák esömört kapnának, megbetegednének, czélszerűbb lesz sovány marhát küldeni nekik.

II-ik liferans. Ha én ezt az ökröt, a mit a Nro I. küldött, utra inditom, mire rendelkezése helyére ér, úgy megvénül, hogy meg nem bírják főzni. Czélszerűbb lesz *fiatal tinót* indítani utnak; az épen derék ökör lesz, mire odaér, a mostani közlekedési viszonyok mellett.

A liferansok.

III-ik liferans. Ez a Nr. II. ugyan *vén borjút* küldött továbbszállítás végett; ezt a hibát helyre kell hozni. Majd küldök én helyette *fiatalabb borjút*. A cserét még érdemül fogják beszámítani.

IV-ik liferans. Ugyan hogy indíthatott már az a Nro III. ilyen gyöngé borjút olyan hosszú útra. Hisz ez odáig megdöglik. Azért is bizonyítsuk be a státus iránt hűségünket azzal, hogy cseréljük ki a borjút *birkával*, a mi már maga tud enni.

A liferansok.

V-ik liferans. De én meg nem foghatom, minek küld ez a Nro IV bárányt a hadsereg számára, hisz annak a húsa nagyon egészségtelen, már most mivel tegyem jóvá ezt a hibát? Legjobb lesz, ha kicserélem *tengeri nyúllal.*

Utolsó liferans. No, mire az én kezembe jutott a tulok, tengeri nyúl lett belőle. Már most, ha én is akarok rajta valamit *érdemelni*, nem adhatok egyebet, mint egy *egeret*. Ragasztok neki kis szarvat. Talán nem veszik észre a különbséget.

Csokonai áldomása.

Torokgyik gyötörte Csokonait :
Magához hát egy híres orvost hitt —
S nagy volt a bánata ; mert orvosa
A borivást tőle tiltotta,
Mondván : „Vitéz barátom ! ha iszik,
Egy hét mulva temetőbe viszik.”

Csokonai vala dült kedélylyel . . .
Bor helyett csak nem élhetett szélle !
S kérdé az orvost amúgy mérgesen :
„Hát nem lehet innom egy cseppet sem ?
Alkudjunk meg drága jó orvos ur !
Gyanta nélkül majd elszakad a húr,
Alkudjunk meg . . . le nem fekszem előbb,
Csak annyit ihassam, mint egy veréb.”

„Semmi veréb ! feküdjék le kérem,
Torkát kívül meghűléstől félttem ;
Belül pedig minden savanyú árt,
Azért tiltám el öntől a pohárt.”

„Óh végzetek ! óh zsarnok orvosok !
Meghalok én, ha torkot nem mosok,
Olyl্যা leszek, mint varjú a horgon,
De hát mért is fáj épen a torkom ?
Holott annak venném legtöbb hasznát,
S az ég arra kint, nyavalyát bocsát.
Czukrot ha nem nyalhat a kanáli,
Torkát dalra hogy tudja használni ?“

„Mondtam a mit mondtam ! (szól Aeskuláp)
Több betegem is van, megyek tovább ;
De nem szeretném ám azt hallani,
Hogy kezemen halt el Csokonai,
Elitélnek a mesterségemet !
Teljesitse hát rendelésemet.
Jó'jszakát Csokonai Vitéz Mihály !
Bortilalmam, mint a szentírás, áll.”

Rémséges egy téli éjszaka van . . .
Költőnk sűrűg-forog vetett ágyban,
Künn keményen üvölt a fürgeteg . . .
Hosszu az éj, unalmas a beteg.

Ottan-ottan el-elszenderedik,
De fájdalma le nem csöndesedik.

Szellemét is gyöttri rémes álom,
Viharra ül, jár-kei cezeánon,
Tusára kél óriás czethallal,
Laptázik üstökös csillagokkal,
Bércezi sasra teszen cifra nyerget,
Túllovgolja mind a hét eget.
Koszorút fűz a holdban Lillának,
Fiastyúkból tollat tép magának.
Leszáll a bányákba, s ás követ, sót,
Átugorja magas Csimborassót.
Pipaszárt szúr Vezuv katlanába,
Lávát köpköd szélylyel a világba.
Sok küzdés után végre fölébred,
S szegény torka kétszeresen szenved.
Gyik kinzása egyik szenvedése :
Másik, hogy nincs borivásban része.

„Mivel töltssem már az unalmamat ?
(Mond hánykódva) míg egyszer megvirrad . . .
Verset írok, — ezime leszen a „rom,”
Nem ! a mit almodtam, azt jleírom.”

Kicsihol, és gyertyát gyujt csakhamar ;
De mig egy sort leir, kettőt kapar.
Haragjában ellöki a tollat,
S kiált legényének : „gyere ! hol vagy ?“
Hozz fiu' bört ! veszendő az élet,
Gazdádna van pénze, ne kiméljed.
Szomjuságom tovább nem tűrhetem,
Senki se tudja meg, csak mi ketten.

Megszűnt a fürgeteg, elmúlt az éj,
Szenvedések után jön talán kéj.
Feljött a nap, s a szobába besüt,
Künn a toronyóra már nyolczat üt.
Csokonai az asztal mellett ül ;
De ne higgye senki, hogy egyedül,
Rózsás boros kancsóval társalog,
Meleg bor van abban ; mert párolog.
Kedve még rózsásabb, mint a kancsó,
„Te benned van — ugymond — a földi jó.”

A kancsó már többször ürülhetett,
Csokonai izzad nagy cseppeket ;
De im, kopogtatnak ajtón kívül . . .
Mihály ! tudom bajod mindjárt meggyül —
Az orvos jön, szépen rajta kapott,
Megrontád a tiz parancsolatot,

Szigorú zsarnokod kérdőre von,
M-nyországba küld el telagrafón.

Meghallá az orvos a „tessék“-et,
S Csokonai Mihályhoz belépett,
Arca egy felkiáltó jellé vált —
Egyet lépett elő, hármat hátrált,
És így szólt különc betegéhez :
Jó szerencsét az új herbatéhez !
Az is bolond, a ki költőt kurál ! ! !
Isten veled Csokonai Mihály !

„Megálljon orvos ur ! ne menjen még,
Az orvos helyett legyen most vendég.
Nincsen a hordónál jobb patika,
S a bor a reczipék legjobbika.
Köntém a *ggit* ; de nem mással,
Hanem a mint látja : áldomással.

P. J.

Pesti levél egy bécsi lap számára.

Mint bizonyost irhatom önöknek, hogy azt az egész inséget itt az országban a határozatisták rendezték be azért, hogy megakadályozzák a háboru mellett való lelkesedést, s hogy adót ne fizessenek.

Egyébiránt nevetséges kívánság az emberektől ott falun, hogy minden áron kenyeret akarnak enni. Hát az rajtam is megesik a kocsmában, hogy kérdezem a kellnertől : ist kein Hausbrod mehr da ? s ő azt feleli, nein, hát akkor azt mondom, no hát jó lesz a zsemlye is. Azért én nem csapok lármát.

Tisztelt szerkesztő ur, kérem, ha most megkezdődik a háború, ne bizza a csataterőről való levelezést másra. Én fogok önnek hiteles tudósításokat írni mind Olaszországból, mind Németországból, csak küldjön hozzá kis mappát.

NB. A csütörtöki ülés után Deák úgy megharagudott, hogy rögtön elhagyta Pestet s szemem láttára, kikocsizott a — városligetbe.

„B“ betűvel beszélt balgaság.

Balázs Bálint besztercebányai berlőnek.

Barátom Bálint !

Bécsi barangolásomat beszélendem ; boszankodjál barátod balesetein.— Bőrös bundában, bagariában beérkezvén Bécsbe, Buksy Béla barátunkhoz ballagandó, bámultam Bécsnek bástyáit, balconjait, batárjait,

boltjait. Bámulásaimat bevégezve, beérkeztem Béla barátomhoz ; bekecset betyárja bejelenteni belépett ; be nemetemig báméskodván, boszuságomra barátom banyjába botlottam : boszorka benem bocsátván, botommal barátom bejárását boszusan beítve beléptem. Benn beszélgetők bámulták bátorságomat.

Bársony balzakon barátja báró Bojtorján Benedekkel beszélgető Béla barátunk beléptemre bámulva beszélvén : „Bah-bah, Bódog barátom ! bámullak ! bejöttél ?“ barátjának bizalmasan bemutatott ; báró báméskodva botom-, bagariám-, bundámon, büszkén bólintott. Büszkesége bántott ; bár bizon boszanta borzasztó bagáziám. Bőr balzakra bocsátkoztam — bársonyt befenné bundám ;— bekecset betyár behozván barbarászt, Bélával bővebb beszélgetésbe bocsátkoztunk, beszélünk birtokomról, boraim, birkáim bőségéről.

Bélától bucsúzva bementem Binder Lorbély boltjába. „Borbély !— beszéltem — borotválni ! borotválván borotváját be ne bocsássa bőröm belsejébe.“ — Be csületesen bevégezte. Baljába büszkén bankót benyomtam, boltját becsapva, bájos barna Betti bakkerájós boltjába benyiték. Borzasztón bókolván Bettinek, botom betörte bájglíjai boritékát, berkenye befőtte beg-réjét. Borzadalmas baj, bizon bántott !— Bár, bocsánatról beszélve, barna babám bársony baljába bankóba borított borsos brochet bocsátva, bájos bálványom bocsánataról biztosított : bakkerájt bepakoltatván bucsuztam.

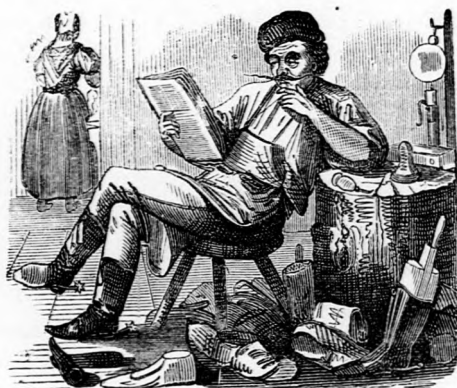
Bettikétől — beesteledvén — Bagolyba ballagtam boudoirt bérleni. Bagolyban bőftököt, bárányt babbal, bakator bort bocsátva bendőmbé, barátaimmal billiárdoztam. Befontak. Boszusan bemegeyek boudoiromba, bah ! bámulatos bőségű bogaraknak bátorsága bőrömrre ballagni — borzasztóan boszantott. Bámulatomra Béla benyit, „bálba, bálba, Bódog barátom !“ beszél. Bogarak bántván, bakon bekecset betyárral, Bélával bálba batározunk. Bálban bájos babákkal bekecsben beszélgetvén, büszke bárók begyesen beszéltek bekecsemről. Bizon baj bécsi bálba bekecsben belépni ; bántott : búmban bementem betlizni ; buktam, bankóim barátaim bugyellárisaiba ballagtak, borzasztón befontak.— Borzadalmas bajok bántván Bécsben, Bélától, báltól, Bécsből bucsúztam. Bágyonba bajtalanul beérkeztem, bánva bécsbeni barangolásaimat.

Bocsánat barátom bőbeszédűségemért : búm, bomlott bajom beszéltevel.

Barátod

Birkafő Bódog, bágyoni birtokos.

Ama bizonyos eszismadia és felesége kérdései és feleletei.

ORÁCULUM. Most már vége van a béke-típusnak! — most kezdődik a háborútípus.

— — (De hát miért akar kiütni az a háború Ausztria és Olaszország között?) Tulajdonképen mert mind a ketten *egy dolgot akarnak*. Olaszország Veleaczet akarja birni, aztán Ausztria is azt akarja.

— — Jeles indítványt hallottam az országgyűlésen az europai bonyodalmak s a hazai inség együttes megoldására, mely ebből áll. Adja el Ausztria Veleaczet, vegyen rajta buzát; a katonáknak ne adjon enni, hanem ereszsze rá mind a poroszokra. Azok annál dühösebben fognak verekedni, s még a poroszok buzáját is learathatják és kinyomtathatják. Akkor jöjjenek haza azzal a búzával is, s azt osszák ki idehaza ingyen. (Ki tette ezen nagy horderejű indítványt?) Nem tudom, mert nem ismerhettem rá a terem acusticája miatt.

— — Utánzásra méltó példa. Egy Párisban lakó muszka ur annyira hü előfizetője volt a Journal des Debatsnak, hogy testamentumában legatumot tett, miszerint a J. d. Debats-t még holta után is praenumerálják számára, s annak minden számát tartozik egy expressus reggelenkint kivinni a sirboltjához, s ott az ajtórácson behajítani. (Hogy az ilyen muszkák nem tudnak Pestre jönni meghalni!)

— — Ugyancsak felment ám a czukornak az ára (De hát miért?) No hát a háboru előkészületek miatt. (S mi köze van a czukornak a háboruhoz?) Hát tudod, annyi *keserűséget* mondogattak azalatt egymásnak a diplomaták.

Rosz élcz, de igaz.

— Ejnye de jó levegő van itt nállatok.

— Jaj, kérlek, ne dicsérd, mert ha megtudják, még erre is adót vetnek.

A Bogáncs.

Látod, gazdám, milyen rossz volt neked a búzában vetned minden reménységedet, egy kis hideg idő, és a búza megesalt. Mig én, a hü bogáncs, megmaradtam.

Mennyi fáradságot kell fordítanod a búzára! Ez azt kívánja, hogy jól miveld a földét, védelmezd a verebek ellen; mig én magam culturálom *mélyen* azt a földet, a melybe egyszer bevetttem magamat, s nemcsak hogy magamat tudom védelmezni, hanem még tégedet is védelmezlek, a mennyiben jól megszurom a lábát, a ki a földre mer lépni.

A búzád olyan kényes, azt kívánja, hogy mindig rajta legyen a szemed; bezzeg én olyan ragaszkodó vagyok, hogy ha egyszer közel jöttél hozzám, s a kabátodba bele csimpajkozhattam, vakarókéssel sem birsz magadról letisztogatni.

Aztán nem is vagyok én olyan komisz növény, mint a milyennek híresztelnek; — lám azt már elismerték, hogy hasonlítok az angol árticsókához; s mikor egyszer szamaradtól kértél tanácsot, az engem választott ki a gazdasági növények legkitünőbbikének.

Azért én azt mondom neked, hogy arattasd le zölden ezt a mihaszna buzát, s vess helyébe bogáncs magot; annak soha sem árt meg sem fagy, sem forróság.

Magyar Miska és Német Miska.

N. M. Hát ti csak *politikai kapitálist* akartok csinálni az idei inségből?

M. M. Van nekünk annyi *politikai kapitálisunk*, hogy ha annak csak az *interesét* megkaphatnók, hát megélnénk belőle.

M. M. Azt hallottam Misi, hogy kidobtak a kocsmából.

N. M. Az ám.

M. M. Hát aztán mi lett belőle?

N. M. Hát az lett belőle, hogy . . . hogy — nem muszáj nekem mindenütt odabenn lennem.

Előfizetési föltételek

„AZ ÜSTÖKÖS”

1866. II. félévi folyamára.

Félévre (július—december) . . . 3 frt. — kr.

Negyedévre (július september) . . . 1 „ 50 „

Az előfizetési pénzek Jókai Mór, szerkesztő-tulajdonoshoz (Pest, országút 18. sz.) intézendők.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

Jókai Mór.

(Lakása: Ország-ut 18. sz. 2-ik emelet.)

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1866

(Barátok tere 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Poldk.

Melléklet: a „Vasárnapi Politikai Ujdonságok” előfizetési felhívása.